

Maailma jota kukaan ei tavoittele

Huumeriippuvuus
sairautena josta voi toipua

Ulla Korhonen

ULLA KORHONEN

Maailma jota kukaan ei tavoittele

– huumeriippuvuus sairautena josta voi toipua

© 2018 Ulla Korhonen

Toimitus: Tuija Turpeinen

Taitto ja kansi: Books on Demand

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-951-568-738-8

Sisältö

Kiitokset	9
Alkusanat	10
Johdanto	12
1. PÄIHDERIIPPUVUUS ON SAIRAUS	15
Päihderiippuvainen on sairautensa uhri	15
Sairaus paranee hoidolla, ei rangaistuksilla	17
Aina on toivoa toipumisesta	18
Äidin kirje Pauliinalle	20
Riippuvuussairaana vastuut ulkoistetaan	22
Onko kyse perimästä?	23
Esimerkki avunhuudoista – Maurin tarina	24
2. VASTUU NUORISTA	29
Nuoret tarvitsevat meitä aikuisia	29
Lapsi on päihdesairaana vanhempansa armoilla	32
Nuoret rikoksen ja rangaistuksen tiellä	34
Ehkäisevä päihdetyö	36
Rikun ohjeita vanhemmille	37
Alpon ja Terhin isoäiti kertoo	39
Alpon huumeokeilut alkavat	40
Alpon lapsuus	41
Alpo hoidossa Suomessa ja Belgiassa	43
Vakaampi elämänvaihe	44
Lasten ja nuorten maailma	45
Äidin kirje Mikaelille	48
Puuttuminen on välittämistä	49

3.	KANNABIKSEN MONET KASVOT	52
	Kannabiksen laillistaminen vie ojasta allikkoon	52
	”Puhtoinen” kannabis uhkaa nuoria	52
	Teron äidin päiväkirjasta	57
	Kirje kannabiksen käyttäjältä	58
	Artun kokemuksia kannabiksesta	59
	Eliksen elämää kannabiksen kanssa	60
	Eliksen muuttuminen äidin silmin	61
	Eliksen mieli järkkyy	64
	Eliksen elämää kuntoutuskodissa ja ryhmäkodissa	67
	Mika-veljen näkökulma	70
4.	TUNTEIDEN JA TAHDON VOIMA	72
	Pelot ohjaavat ihmistä	72
	Itseluottamus luo turvaa	73
	Valoisa elämänasenne voimavarana	74
	Pojat eivät itke!	76
	Syyttäminen ja syyllistäminen	79
	Itsen hyväksyminen ja omanarvontunto	81
	Onnellisuudesta	83
	Tunteiden kohtaaminen	84
	Vastuu omista tunteista	86
	Äidin kirje Taimille	87
	Ajatus on energiaa	88
	Tahdonvoima	91
	Elämäntehtävän merkitys	94
5.	PÄIHDERIIPPUVUUDEN RIITTÄVÄ HOITO ON TIE TOIPUMISEEN	95
	Lääkärin vastuu hoitoon ohjauksessa	95
	Vieroitus ei ole hoitoa	97
	Pakkohoidon eli velvoitehoidon tärkeys	99
	Miksi velvoitehoitoon?	102

Tunteet lukittuina	105
Päihderiippuvuuden vieroitusoireita	105
Kipulääkkeitä keinolla millä hyvänsä	110
" Ei ne parane kuitenkaan "	111
Vertaistuen suuri merkitys	113
Yhteisöllistä toipumista	116
Irti manipulointiyrityksistä	117
Tukija koskettaa tuettavansa minuutta	119
Sakarin unelmat	122
Toipuminen vaatii henkistä vahvuutta	124
Pelosta rakkauteen	127
Harri vaateostoksilla	128
Benin tarina	128
Lahjakas ja nokkela Ben	129
Isä Kristian	130
Vanhempien aviokriisi	131
Erilaiset sisarukset	131
Benin tie huumeiden käyttöön	132
Interventio	134
Äidin toipuminen	135
Benin paluu hoitoon	136
 6. RIKOLLISUUS ON RIIPPUVUUSSAIRAUDEN OIRE	 137
Huumeiden ja rikollisuuden suhde ennen ja nyt	137
Anssin tarina	138
Rikollinenkin on uhri	139
Sairaus johtaa vapaudenriistoon	140
Onko vankilassaolo auttanut tilannetta?	143
Taina-äiti ja Otso	145
Syyntakeettomuudesta	149
Velvoitehoidon toteuttaminen vankilatuomion aikana	150
Toipuneiden käyttäjien kokemukset otettava vakavasti	154

7.	ELÄMÄ PÄIHDERIIPPUVAISEN LÄHEISENÄ	155
	Läheisten kriisi	155
	Joukon äiti kertoo	157
	Joukon lapsuus	157
	Huumeiden käyttäjä perheenisänä	158
	Äidin monenlaiset tunteet	161
	Läheisten on tunnettava sairauden oireet	162
	Läheisten jaksaminen	164
	Läheisten asenteen merkitys	165
	Äiti säikäytti riippuvuuspersoonan	166
	Päihdeongelmiin työpaikalla tulee puuttua	168
	Kaverien ja ystävien merkitys päihderiippuvuuden ehkäisyssä	169
	Rakkauden voima	170
	Päivi	172
	Läheisen kirje toipuvalle	173
	Läheisryhmät	174
	Mielialaansa voi itse vaikuttaa	176
	Inkeri-äidin ”fiiliksiä”	178
	Huolten kantamisesta kohti elämäniloa	179
8.	VUOROVAIKUTUKSEN JA LUOTTAMUKSEN MERKITYS	181
	Vuorovaikutustaitojen tärkeys	181
	Läheisen ja käyttäjän välinen vuorovaikutus	184
	Tuettavan ja tukijan välinen vuorovaikutus	185
	Kuuntelemisen merkitys	186
	Kokemuksia jostain suuremmasta	189
	Erialaisten mielipiteiden kunnioittaminen	190
	Kehonkieli	191
	Kauko lääkärin vastaanotolla	193
	Oman tilan merkitys parisuhteessa	195

Lopuksi	199
LIITE 1	201
LIITE 2	203

Kiitokset

Syvä kiitokseni kaikille heille, joiden kokemuksia olen kirjani sivuilla saanut käyttää. Meillä on yhteisenä tavoitteena antaa tietoa huumeriippuvuudesta ja sen ehkäisystä ja tukea riippuvuudesta irrottautumisessa.

Kiitokset Irti Huumeista ry:n työntekijöille ja järjestön vapaaehtoisille sekä Kalliolan Klinikoiden Kiskon hoitoyhteisölle.

Kiitokset kustannustoimittaja Tuija Turpeiselle yhteistyöstä. Toimittaja on erinomaisella ammattitaidollaan tiivistänyt osaamiseni ja ymmärrykseni päihderiippuvuudesta monimutkaisena sairautena.

Kiitän myös minulle myönnetystä Suomen Leijonan ritarikunnan ansiorististä, se lämmittää mieltäni.

Rakkaat kiitokset läheisilleni teiltä saamastani tuesta.

Alkusanat

Muistan hyvin ensitapaamiseni Ulla Korhosen kanssa. Vuosi oli 1997 ja paikka oli Espoon Matinlahti, jonne olin tullut Irti Huumeista ry:n vapaaehtoisten peruskurssille. Muistan edelleenkin, miten lämpimästi Ulla vastaanotti meidät. Tuntui että hän näki, kuuli ja aidosti kohtasi meistä jokaisen, vaikka meitä oli paikalla noin sata uutta innokasta vapaaehtoista.

Vuosina 1997–2000 toimiessani Irti Huumeista ry:n Vaasan seudun aluevastaavana sain tavata Ullaa useissa vapaaehtoisten koulutuksissa. Olin vielä nuori ja kokematon, ja lukuisia kertoja jouduin kääntymään Ullan puoleen kysymyksineni. Aina hän löysi aikaa jakaa kokemustaan, jotta voisin kehittyä tehtävässäni.

2000-luvun alusta meistä tuli työtovereita. Vaikka fyysinen etäisyys välillämme oli yli neljäsataa kilometriä, olimme silti tiivis parivaljakko. Sain Ullalta oppia puhelinpäivystykseen, tukihenkilötoimintaan, läheisryhmän ohjaamiseen, kouluttajana toimimiseen, viestintään ja vapaaehtoisten herkkään johtamiseen liittyen. Kaikkeaa sitä Ulla oli itse ahkerasti opiskellut ja käytännössä tehnyt Irti Huumeista ry:ssä. Myös ennaltaehkäisevä päihdetyö yhdisti meitä ja oli usein keskustelunaiheenamme – sydämen asia kummallekin.

Ongelmakäyttäjien määrä näyttää THL:n ”Huumetilanne Suomessa 2014” -raportin mukaan olevan kasvussa, sekakäyttö on tavallista ja huumeisiin kuolleiden määrä on myös lisääntynyt. Huumeongelma näkyy vankiloissa, ja otsikot kertovat meille aika ajoin siitä, kuinka yhä nuoremmat, jopa alaikäiset, käyttävät aineita. Kaikki tämä tarkoittaa myös sitä, että huumeongelma koskettaa yhä useampaa perheenjäsentä. Kun perhe saa tietää nuoren huumeiden käytöstä, se usein kriisiytyy. Tällöin on äärimmäisen tärkeää, että perheille on tarjolla matalan kynnyksen palveluja, ja tietoa siitä, mistä riippuvuudessa on kyse.

Olen iloisena ja ylpeänä saanut seurata Ullan kirjailijanuraa, joka lähti vauhtiin työuran jälkeen. Työssäni tapaamieni läheisten ja

käyttäjien yleisin kommentti kirjoista on ollut: ”Tuntuu, että hän oikeasti ymmärtää mistä riippuvuudessa on kyse”. Ja niin hän ymmärtääkin.

Kädessäsi pitelemäsi kirja tuo syvän kokemuksellisen tiedon äänen riippuvuutta käsittelevien kirjojen joukkoon. Kirjailija ammentaa niin omasta elämästään, työn tuomasta kokemuksesta, opinnoistaan kuin haastateltavien kokemuksista. Siksi kirja on myös elämän makuinen. Ulla Korhonen muistuttaa meitä siitä, että päihderiippuvainen on aina myös jonkun läheinen. Hän on avun tarvitsija, jolla on äärimmäisen vaikea sairaus – sairaus, josta kuitenkin voi parantua. Tätä toivon sanomaa sekä riippuvaiset että heidän läheisensä tarvitsevat. Tämän kirjan myötä tuo toivo tulee konkreettisesti näkyväksi.

Anne Salovaara-Kero

aluekoordinaattori ja perhekeskeisen huumetyön asiantuntija
Irti Huumeista ry

Johdanto

Tunnen sisälläni vahvasti, että haluan jakaa ymmärrystä ja syventää tietoa päihderiippuvuudesta monimutkaisena sairautena, ei ihmisen ongelmakeskeisenä tilana. Päihderiippuvuuteen liittyvät ongelmat ovat sairauden oireita. Ongelmat olisi jo moneen kertaan ratkaistu, mikäli erilaiset rangaistukset toimisivat keinoina parantua päihderiippuvuudesta. Oireita syntyy niin kauan kuin sairaus jää hoitamatta. Sairaudesta toipuminen onnistuu ainoastaan sopivan ja riittävän hoidon avulla sekä tukemalla sairastunutta. Erityisesti vertaistuki on ratkaisevassa asemassa.

On helppo tajuta, että jos päihderiippuvuus sisäistettäisiin etenevänä sairautena, suhtautuminen ja asenne päihderiippuvuuteen muuttuisi kokonaan. Läheisille tämä yleinen asennemuutos olisi suuri helpotus. He voisivat ymmärtää, että perheenjäsen, joka on riippuvainen huumeista tai muista päihteistä, ei ole tietoisesti hankkiutunut kyseiseen tilaan. Hän ei tietoisesti käytä heitä hyväkseen, eikä ole noin vain muuttunut valehtelijaksi tai välinpitämättömyyttään laiminlyö perhettään ja läheisiään. Eikä kukaan ”tuosta vain” muutu rikolliseksi. Sairausajattelun sisäistäminen auttaisi näkemään ne toimintatavat, joilla niin läheiset kuin yhteiskuntakin tukevat sairauden etenemistä. Sairauden aiheuttamat kustannukset vähenisivät ja olisi mahdollista panostaa asiallisiin hoitoihin.

En puolustele huumeiden tai muiden päihteiden käyttämistä, mutta olen valmis tekemään kaikkeni hädässä olevien ihmisten tervehtymisen eteen. Asiat eivät parane sillä, että totuutta ei tiedetä. Eikä sairaus parane pelkillä rangaistuksilla. Rangaistuksia tarvitaan, jotta huumeriin voidaan puuttua. Rangaistukset asettavat tiukkoja rajoja – ja siihen niitä tarvitaan – mutta vain hoito ja tuki parantavat sairauden ja sairaudesta johtuvat oireet. Ehkäisevässä työssä on puhuttava sekä sairauden ehkäisystä että rikollisuuden ehkäisystä. On totta, että valtaosa ihmisistä ei kos-

kaan kokeile huumeita, ja kokeilijoistakin valtaosa lopettaa, mutta yksikin, joka menettää elämänsä tälle sairaudelle, ansaitsee kuulla ehkäisevän työn todellisen viestin. Se ei ole pelottelua, vaan ihmisistä välittämistä ja riippuvuuden luonteesta muistuttamista. Näinhän toimitaan muidenkin monimutkaisten sairauksien kohdalla, vaikka riski sairastua ei kosketakaan jokaista.

Kirjoitan rakkaudesta, ihmisenä kasvamisesta ja hyvästä elämästä sekä elämänilosta ja siitä kumpuavasta voimasta. Nämä peilaavat toista ääripäätä, päihteiden väärinkäytön mielettömyyttä ja ihmisten hätää. Elämän arvostaminen ja tärkeiden elämänarvojen kunnioittaminen sekä itsestä ja ympäristöstä välittäminen estävät päihteiden väärinkäyttöä. Meidän on välitettävä toisistamme ja puututtava päihteiden väärinkäyttöön, tehtävä yhteistyötä ja välitettävä todellakin jokaisen ihmisen elämästä.

Kirjoitan siis hyvästä elämästä ja päihderiippuvuudesta samojen kansien sisällä, ja se voi joistakin tuntua hieman kummalliselta ja vieraaltakin. On kuitenkin niin, että onnellisuus, ilo ja henkinen hyvinvointi ovat kestäväää elämänvoimaa. Niitä kannattaa tavoitella, ja niihin voi itse vaikuttaa. Ne pitävät pystyssä harmainakin päivinä ja yksinäisyydenkin keskellä. Ne eivät katoa minnekään. Jotkut yrittävät huumeita käyttämällä tavoitella näitä sisäisiä hyvän olon kokemuksia, mutta huumeiden avulla saavutettu tila on keinotekoinen, eikä mitään tunnetilaa voi ylläpitää keinotekoisesti. Kun aineiden vaikutus häviää, yritetään tunnetilaa tavoitella yhä uudestaan, mutta "sitä ei enää samanlaisena saavuteta". Näin monet käyttäjät ovat kuvanneet kokemuksiaan.

Toimin tämän kirjan ja edellisten kirjojeni kautta monien toipuneiden käyttäjien äänitorvena heidän kertoessaan kirjoissani "entisestä elämästään". He ovat panneet itsensä likoon puhuessaan kipeistä elämänkokemuksistaan estääkseen muita kokeilemasta huumeita. Toipuneilta käyttäjiltä tuleva tärkeä viesti on se, että he voivat omista kokemuksistaan kertomalla "istuttaa siemenen, vaikka pienenkin" päihderiippuvuuteen sairastuneiden mieliin. Päihderiippuvainen kokee uskottavaksi vain sellaisen, jolla on samanlaisia kokemuksia kuin hänellä itsellään.

Haluan tuoda esiin mahdollisimman suoraan myös sen, millainen hätä riippuvuuteen eksyneiden ihmisten läheisillä on. He joutuvat sisäisen ja ulkoisen paineen alistamina kohtaamaan olosuhteet, jollaisiin eivät etukäteen uskoneet koskaan joutuvansa, ja jollaisia eivät tienneet edes olevan olemassa. Läheisten on huolehdittava itsestään, omasta terveydestään ja jaksamisestaan. Sen jälkeen on mahdollista auttaa muita ja saada hyvä, luottamuksellinen yhteys päihderiippuvuuteen sairastuneeseen läheiseen.

Kirjan ehkä tärkein tehtävä on kertoa siitä hädästä, jota huumeiden kroonikkokäyttäjät kokee, kuinka suojaton hän on ollessaan harhainen ja päihtynyt. Tällainen ihminen altistaa itsensä ja muut jatkuvasti onnettomuuksille, väkivallalle ja rikollisen elämän uhriksi. On osattava tulkita riippuvuussairaana viestejä, jotka ilmaisevat hätää ja avun tarvetta. Usein hän ei kykene puhumaan asiasta eikä ymmärrä tilaansa itsekään. Hän on sairautensa uhri. Hän on aina myös jonkun puoliso, poika tai tytär, sisar tai veli, äiti tai isä – ja avun tarvitsija.

Kirjan tuoma tieto ja tuki voi auttaa riippuvuussairaita toipumisen tielle. Kirja on opas terveeseen elämään ja itsearvostukseen. Se auttaa etsimään ja löytämään selviytymisen keinot ja siten vahvistaa ihmisen omaa minää, sisintä olemusta, jonka avulla on mahdollista torjua riippuvuuspersoonan valta.

Espoossa 20.10.2016

Ulla Korhonen

1. PÄIHDERIIPPUVUUS ON SAIRAUS

Päihderiippuvainen on sairautensa uhri

Millaiset syyt johtavat päihderiippuvuuden syntyyn? Mitä ”tyhjiötä” ihminen on lähtenyt päihteellä täyttämään tai mitä ”kipua” lievittämään ja lääkitsemään? Onko päihteiden käyttämisen syy – käsittelemätön asia tai tunne – ollut stressi, jaksamisen puute, ujous, arkuus, omanarvontunteen puute, pettymys tai suru? Varsinainen syy ei kuitenkaan päihteitä käyttämällä poistu, ja päihdettä on käytettävä aina vain enemmän. Lopulta kehittyy sairaus nimeltä päihderiippuvuus. Siinä vaiheessa alkuperäinen syy pahaan oloon on unohdettu ja päihderiippuvuudesta on tullut kaikenkattava peruste jokaiseen laiminlyöntiin. Syylliseksi hyväksytään aina päihderiippuvuus, eikä kukaan kyseenalaista eikä edes mieti, mikä ihmisen altisti taudille. Monille vakaville sairauksille löytyy syy, joka on altistanut ihmisen sairaudelle – näin on niin päihderiippuvuus-sairauden kuin syöpäsairauksienkin kohdalla.

Kaikkia riippuvuuksia ei pidä niputtaa yhteen ja samaan nippuun, vaan ratkaisevaa on, mikä on riippuvuuden kohde. Jos riippuvuuden kohteena ovat päihteet – alkoholi, huumeet, lääkkeet – on niiden käyttäjä jatkuvasti sekavassa tilassa, kuin tuuliajolla. Muissa, sitkeissäkin riippuvuuksissa, pää on sentään selvänä. Sanon tämän väheksymättä lainkaan muita riippuvuutta aiheuttavia kohteita ja niiden orjuuttavia vaikutuksia.

Olen ollut niin paljon tekemisissä näiden epävakaiden jo toipuneidenkin riippuvaisten ihmisten kanssa, että uskon tietäväni, ettei kukaan heistä ole ollut oma itsensä esimerkiksi tehdessään rikoksia. He vain ovat olleet niin hukassa ja niin kaukana omasta minästään. He ovat olleet sairautensa uhreja ja täysin riippuvuus-persoonan vietävissä.

On myös muistettava, että väkivaltaisen ihmisen sisällä on epävarma ihminen. Hän voi olla haavoitettu nuori – tyttö tai

poika – joka on kohdannut henkistä tai fyysistä väkivaltaa. Kehtään ei pidä kuitenkaan syyllistää. Jokainen on toiminut parhaansa mukaan, kykyjensä ja jaksamisensa mukaan. Kun elämä tuo ymmärrystä lisää, tulee tuota ymmärrystä käyttää toipumiseen ja eteenpäin menemiseen.

Riippuvuussairauden ydin on, kuten sanottu, pakottava tarve käyttää päihteitä koko ajan. Päihdeannoksen saadakseen käyttäjä tukahduttaa tunteensa ja kaikki muut tarpeensa ja sivuuttaa velvoitteensa. Huumeriippuvainen on valmis tekemään rikoksia saadakseen päivittäisen huumeannoksensa. Pakottava päihdetarve johtuu solutason muutoksista, solujen ”vaatimuksesta”, jonka pitkäaikainen ja säännöllinen päihteiden käyttö saa aikaan. Kyse on vakavasta sairaudesta ja sen vuoksi hoidon eettiset periaatteet koskevat myös päihderiippuvuutta, siinä missä muitakin vakavia sairauksia.

Riippuvuussairaudeksi etenevä ja pakonomaiseksi tarpeeksi muodostuva päihteiden käyttö ei ole enää ihmisen omissa käsissä. Riippuvuussairaudesta parantuminen vaatii valtavasti tukea, mutta myös tietoa ja ymmärrystä, että tuki ”osuu” ihmisessä siihen kohtaan, minkä on vahvistuttava. Päihderiippuvuudesta tervehtyneitä on varsin paljon, ja pitäisikin enemmän tutkia heidän kokemuksiaan ja ottaa niistä opiksi. Pitäisi tehdä niistä johtopäätöksiä ja analysoida niitä syvällisemmin ja viedä onnistumisten tulokset hoitotyöhön. Hoito on joka tapauksessa halvempaa kuin hoitamattomuus kaikkine seurauksineen.

Riippuvuusriskiä voidaan hallita vain hankkimalla tietoa ja muuttamalla asenteita. Asenteet muuttuvat hitaasti. Ihmiset jakautuvat erilaisiin ”ryhmiin”, joista yksikään ei suhtaudu asiaan objektiivisesti. On rohkeasti uskallettava lopettaa hyssyttely ja myös raotettava vaitiolon verhoa. Vaitiolon verho estää näkemästä ihmisten hätää ja liian usein se suojaa päihteiden käyttöä, ei ihmistä itseään. On toki monia tilanteita, joissa vaitiolovelvollisuus suojaa ihmistä. Haluan tässä kuitenkin ottaa esille vaitiolovelvollisuuden toisen puolen, johon usein olen törmännyt, nimenomaan nuorten huumekekeilujen ja -käytön yhteydessä.

Tämän kirjan tuoma tieto ja tuki voi auttaa riippuvuussairaita toipumisen tielle. Se auttaa etsimään ja löytämään selviytymisen keinot, ja siten vahvistaa ihmisen omaa minää, sisintä olemusta, jonka avulla on mahdollista torjua riippuvuuspersoonan valta. Kirja on opas terveeseen elämään ja itsearvostukseen.

Huumeiden kroonikkokäyttäjä kokee suurta hätää ja on suojaton ollessaan harhainen ja päihtynyt. Tällainen ihminen altistaa itsensä ja muut jatkuvasti onnettomuuksille, väkivallalle ja rikollisen elämän uhriksi. On osattava tulkita riippuvuussairaana viestejä, jotka ilmaisevat hätää ja avun tarvetta. Usein hän ei kykene puhumaan asiasta eikä itseään ymmärrä tilaansa. Hän on sairautensa uhri. Hän on aina myös jonkun puoliso, poika tai tytär, sisar tai veli, äiti tai isä – ja avun tarvitsija. Kirjan tärkein sanoma on, että huumeriippuvuus on sairaus, josta voi parantua, ja elämän voi jälleen saada omiin käsiinsä.

Ulla Korhonen tuo esiin toipuneiden kokemuksellisen näkökulman. Kokemuksellisen tiedon avulla myös nuoria pystytään suojelemaan paremmin huumekekokeiluilta. Ulla Korhonen peräänkuuluttaa aitoa yhteisöllisyyttä ja välittämistä; päihderiippuvuus ei ole yksityisasia, vaan se koskee koko yhteiskuntaa niin sosiaalisesti kuin taloudellisestikin. Vankiloissa olevat huumeiden käyttäjät on saatava avun ja pitkäjänteisen hoidon piiriin – vain sillä tavoin vankilakierre saadaan katkaistua.

Kirjailija on tehnyt pitkän uran päihdetyön parissa, ja hänet on myös palkittu elämäntyöstään Suomen Leijonan ritarikunnan ansioristillä. Korhosen näkemystä syventää omakohtainen kokemus päihderiippuvaisen läheisenä sekä vaimon että äidin roolissa. Kirja piirtää kuvaa päihderiippuvuudesta vakavana sairautena, josta on mahdollista toipua. Se puhuttelee syvällisellä tavalla niin päihderiippuvaisia, heidän läheisiään kuin alan ammattilaisiakin.

BoDTM
BOOKS on DEMAND